Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

Vlaamse Nutsregulator

Advies

van 31/08/2026

met betrekking tot **het ontwerpdecreet tot wijziging van het Energiedecreet in het kader van de omzetting van de Europese Richtlijn RED III**

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

Inhoud

1. Aanleiding 3
2. Inhoud Ontwerpdecreet 3
3. Bedenkingen 3
3.1. Beschikbaar stellen van extra energiedata door de netbeheerders (art. 5 en 6) 3
3.2. Uitbreiding inhoud technische reglementen (art. 7) 4
3.3. Garanties van oorsprong (art. 18 tot en met 21) 6
3.4. Uniedatabank (art. 28 tot en met 36) 8
3.5. Niet-openbaar toegankelijke oplaadpunten (art. 41) 10
3.6. Punctuele bedenkingen 13
4. Conclusie 13

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

1. Aanleiding

De Vlaamse Regering stemde op 17 juli 2026 principieel in met een ontwerpdecreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft hernieuwbare energie (hierna, 'Ontwerpdecreet').

De Vlaamse Nutsregulator (hierna, 'VNR') ontving op 22 juli 2026 de vraag van de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd om een advies te verlenen over dit Ontwerpdecreet binnen een termijn van dertig dagen.

2. Inhoud Ontwerpdecreet

Dit Ontwerpdecreet strekt in hoofdzaak tot de gedeeltelijke omzetting van Richtlijn (EU) 2023/2413 van het Europees Parlement en de Raad van 18 oktober 2023 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2018/2001, Verordening (EU) 2018/1999 en Richtlijn 98/70/EG wat de bevordering van energie uit hernieuwbare bronnen betreft (hierna, 'RED III').

Daarnaast voorziet het Ontwerpdecreet in de omzetting van artikel 2, 11) van de Richtlijn (EU) 2024/1711 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot wijziging van de Richtlijnen (EU) 2018/2001 en (EU) 2019/944 inzake het verbeteren van de opzet van de elektriciteitsmarkt van de Unie (hierna, 'EMD 5').

Dit Ontwerpdecreet voert nieuwe definities in, versterkt de regels rond hernieuwbare energie, garanties van oorsprong, waterstof, duurzaamheidscriteria voor brandstoffen en biomassa en de Uniedatabank voor de tracering van hernieuwbare brandstoffen. Daarnaast worden de informatieverplichtingen voor energieleveranciers uitgebreid, wordt de certificeringsplicht voor installateurs verruimd naar energieopslag en oplaadpunten, en wordt slim en bidirectioneel laden verplicht bij nieuwe en vervangen oplaadpunten.

We formuleren hieronder enkele bedenkingen bij de bepalingen van het Ontwerpdecreet die raken aan het activiteitendomein van de Vlaamse Nutsregulator.

3. Bedenkingen

3.1. Beschikbaar stellen van extra energiedata door de netbeheerders (art. 5 en 6)

Het Ontwerpdecreet voegt nieuwe verplichtingen toe aan de bestaande taken van enerzijds de beheerder van het plaatselijk vervoernet en anderzijds de distributienetbeheerder in het kader van zijn databeheerstaken.[1]

Meer bepaald worden aan zowel de beheerder van het plaatselijk vervoernet als de distributienetbeheerder de volgende taken opgelegd:

[1] Artikel 4.1.6, § 3 Energiedecreet, waarin de taken van de beheerder van het plaatselijk vervoernet worden opgesomd en artikel 4.1.8/2 Energiedecreet, waarin de taken van de distributienetbeheerder inzake databeheer zijn geregeld.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

- het beschikbaar stellen van geanonimiseerde en geaggregeerde gegevens over de potentiële vraagrespons en de hernieuwbare elektriciteit die zelfverbruikers en hernieuwbare energiegemeenschappen opwekken en die in het net wordt geïnjecteerd;
- het zo nauwkeurig mogelijk ter beschikking stellen van gegevens over het aandeel hernieuwbare elektriciteit en het gehalte aan broeikasgasemissies van de op hun netten geleverde elektriciteit, in tijdsintervallen die ten minste overeenkomen met de marktvereffeningsperiode en niet meer dan één uur bedragen, waar mogelijk inclusief prognoses.

Daarnaast bepalen de ontworpen artikelen dat deze gegevens digitaal beschikbaar moeten worden gesteld op een interoperabele wijze, gebruikmakend van geharmoniseerde gegevensformaten en genormaliseerde datasets. De gegevens moeten op niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor marktdeelnemers, aankoopgroeperingen, consumenten en eindgebruikers en bruikbaar zijn voor onder meer slimme meters, laadpunten, verwarmings- en koelsystemen en energiebeheersystemen voor gebouwen.

De memorie van toelichting motiveert niet duidelijk waarom deze specifieke gegevens beschikbaar moeten worden gesteld. Er wordt louter verwezen naar artikel 20bis, lid 1, laatste zin van de Richtlijn (EU) 2018/2001, zoals gewijzigd door RED III, dat de lidstaten ertoe aanzet de modernisering van slimme netten te stimuleren en realtimegegevens beschikbaar te stellen.

De memorie van toelichting geeft wel aan dat sinds begin 2025 transmissienetbeheerder Elia de tool 'Green Grid Compass'[2] op zijn website heeft gepubliceerd, die gebruikers inzicht biedt in het aandeel elektriciteit afkomstig uit hernieuwbare energiebronnen en in de CO_2-uitstoot per verbruikte energie-eenheid. Verder wordt ook gesteld dat aangezien Fluvius op zijn website reeds een link naar deze tool aanbiedt, de distributienetbeheerders in de praktijk reeds aan de voorliggende verplichting voldoen.

De Vlaamse Nutsregulator merkt evenwel op dat de Green Grid Compass uitsluitend betrekking heeft op het aandeel hernieuwbare elektriciteit en de broeikasgasintensiteit van de geleverde elektriciteit. De tool bevat geen gegevens over de potentiële vraagrespons, noch over de hernieuwbare elektriciteit die door zelfverbruikers en hernieuwbare-energiegemeenschappen wordt opgewekt en in het net wordt geïnjecteerd. In zoverre kan dan ook niet worden gesteld dat reeds volledig aan de nieuwe verplichtingen uit de ontworpen artikelen wordt voldaan.

Vraag is ook of het louter beschikbaar stellen van de gegevens via de website van Green Grid Compass volstaat om te voldoen aan de vooropgestelde interoperabiliteit en gegevenstoegang die de ontworpen bepalingen opleggen.

3.2. Uitbreiding inhoud technische reglementen (art. 7)

Het Ontwerpdecreet wijzigt artikel 4.2.1, §2 van het Energiedecreet, waarin de minimale inhoud van de technische reglementen wordt vastgelegd. Daarbij worden enerzijds bepalingen toegevoegd met

[2] https://www.greengrid-compass.eu/zone/BE

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

betrekking tot slimme en bidirectionele laadfunctionaliteiten en wordt anderzijds de bestaande bepaling inzake aansluiting en toegang tot de netten vervangen.

Vooreerst wordt een nieuw punt 22° toegevoegd dat bepaalt dat de technische reglementen de regels moeten bevatten waaraan niet-openbaar toegankelijke oplaadpunten voor elektrische voertuigen moeten voldoen door of krachtens de AFIR-verordening, en waarbij verzekerd wordt dat slim opladen en, voor zover uitgerold, een koppeling met digitale meters en functionaliteiten voor bidirectioneel laden ondersteund kunnen worden.

Artikel 41 van het Ontwerpdecreet voorziet reeds in de invoering van een nieuw artikel 11/1.1.2, §1, tweede lid, van het Energiedecreet dat eveneens bepaalt dat de Vlaamse Nutsregulator de functionaliteiten voor slim laden vaststelt in de toepasselijke technische reglementen (zie ook hoofdstuk 3.6). Het is daardoor onduidelijk welke bijkomende meerwaarde of draagwijdte de voorgestelde bepaling in artikel 4.2.1, §2, 22°, precies beoogt, dan wel hoe beide bepalingen zich tot elkaar verhouden.

Verder wordt het huidige artikel 4.2.1, §2, 7° Energiedecreet vervangen door een bepaling volgens dewelke de technische reglementen de regels inzake de aansluiting en toegang op en tot het distributienet, het plaatselijk vervoernet van elektriciteit of een gesloten distributienet moeten bevatten, waarbij verzekerd wordt dat die regels evenredig en noodzakelijk zijn en bijdragen tot het energie-efficiëntie-eerstbeginsel[3].

Volgens de memorie van toelichting strekt deze wijziging tot omzetting van artikel 15, eerste lid, van de Richtlijn (EU) 2018/2001, zoals gewijzigd door RED III, dat betrekking heeft op nationale regels voor toestemmings-, certificerings- en vergunningsprocedures voor centrales en bijbehorende transmissie- en distributienetten voor de productie van elektriciteit, verwarming of koeling uit hernieuwbare bronnen. De memorie van toelichting verwijst daarbij specifiek naar regels inzake de aansluiting en toegang van ‘elektriciteitscentrales’ tot de betrokken netten. Deze verwijzing naar ‘elektriciteitscentrales’ ontbreekt echter in de ontworpen bepaling zelf.

De Vlaamse Nutsregulator wijst er daarnaast op dat de technische reglementen reeds inherent regels inzake aansluiting en toegang bevatten.[4] De voorgestelde aanvulling lijkt daardoor in belangrijke mate een herhaling van wat reeds besloten ligt in het begrip technisch reglement.

Het is bovendien onduidelijk welke concrete gevolgen worden beoogd met de toevoeging dat deze regels evenredig en noodzakelijk moeten zijn en moeten bijdragen tot het energie-efficiëntie-eerstbeginsel. Voor wat betreft de elektriciteits- en aardgasnetten zijn zowel de netbeheerders als de Vlaamse Nutsregulator immers reeds gehouden rekening te houden met dit beginsel. De toepassing ervan behoort reeds tot de taken van de netbeheerder.[5] Daarnaast houdt de Vlaamse Nutsregulator in het kader van zijn toezichthoudende en regulerende taken voor elektriciteit en aardgas toezicht op de toepassing van het energie-efficiëntie-eerstbeginsel bij de netplanning,

[3] Artikel.1.1.3, 40°/0 Energiedecreet: energie-efficiëntie-eerstbeginsel: dat in energieplanning en in besluiten over energiebeleid en -investeringen zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met alternatieve, kostenefficiënte energie-efficiëntiemaatregelen om de vraag naar energie en de energievoorziening efficiënter te maken, met name door middel van kosteneffectieve besparingen op het eindgebruik van energie, vraagresponsinitiatieven en efficiëntere omzetting, transmissie en distributie van energie, zonder afbreuk te doen aan de verwezenlijking van de doelstellingen van die besluiten, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 18, van verordening (EU) 2018/1999;

[4] Artikel 1.1.3, 117°, Energiedecreet: technisch reglement distributie elektriciteit: de technische en operationele regels die verbonden zijn aan het beheer van het elektriciteitsdistributienet, inclusief de regels inzake aansluiting, meting en toegang, vermeld in artikel 4.2.1.

[5] Artikel 4.1.6, §1, 1°, Energiedecreet.

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

netexploitatie, netontwikkeling en investeringen.[6] De memorie van toelichting verduidelijkt niet welke bijkomende meerwaarde met de voorgestelde bepaling wordt beoogd of hoe regels inzake aansluiting en toegang op zichzelf zouden kunnen bijdragen tot het energie-efficiëntie-eerstbeginsel.

Tot slot merkt de Vlaamse Nutsregulator op dat artikel 15, eerste lid, van Richtlijn (EU) 2018/2001 niet alleen betrekking heeft op de productie van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, maar eveneens op de productie van verwarming of koeling uit hernieuwbare bronnen. Indien de voorgestelde wijziging strekt tot omzetting van deze bepaling, acht de Vlaamse Nutsregulator het dan ook aangewezen om eveneens de analoge bepaling inzake het technisch reglement voor warmte- of koudenetten, opgenomen in artikel 4/1.2.1 van het Energiedecreet, overeenkomstig aan te passen. De Vlaamse Nutsregulator merkt hierbij evenwel op dat het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator momenteel geen analoge bepalingen bevat met betrekking tot de toepassing van of het toezicht op het energie-efficiëntie-eerstbeginsel voor warmte- of koudenetten. Indien ervoor wordt gekozen om dit beginsel expliciet te verankeren in de inhoud van het technisch reglement voor warmte- of koudenetten, verdient het aanbeveling om tevens te onderzoeken of het taken- en bevoegdhedenpakket van de Vlaamse Nutsregulator op dit punt moet worden aangevuld, zodat dit aansluit bij de verantwoordelijkheden die reeds bestaan voor elektriciteits- en aardgasnetten.

Algemeen wenst de Vlaamse Nutsregulator er in dit verband op te wijzen dat momenteel, samen met het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, een traject loopt waarbij de rollen, rechten en plichten inzake thermische energie worden herbekeken. Dit traject kan aanleiding geven tot een verdere bijsturing van de gehanteerde terminologie en het regelgevend kader voor warmte- of koudenetten.[7]

3.3. Garanties van oorsprong (art. 18 tot en met 21)

Met het oog op de omzetting van artikel 19 van Richtlijn (EU) 2018/2001, zoals gewijzigd door RED III, voert het Ontwerpdecreet een aantal wijzigingen door aan het bestaande regelgevend kader inzake garanties van oorsprong en de daaraan gekoppelde informatieverplichtingen voor energieleveranciers.

Een eerste reeks wijzigingen heeft betrekking op de informatieverstrekking door leveranciers van hernieuwbaar gas. Daarbij wordt voorgesteld om aparte bepalingen te voorzien voor leveringen via een aardgasnet enerzijds en voor leveringen via een waterstofnet anderzijds.[8] De Vlaamse Nutsregulator kan zich vinden in deze opsplitsing, die de leesbaarheid van het Energiedecreet ten goede komt en aansluit bij de verschillende kenmerken van beide energiedragers.

Het Ontwerpdecreet voorziet daarnaast in de inwerkingtreding van de informatieverplichtingen voor leveringen via een aardgasnet vanaf 1 januari 2028. Voor de informatieverplichtingen met betrekking tot leveringen via een waterstofnet wordt de inwerkingtreding uitgesteld totdat een verder

[6] Artikel 6, 1°, k) en r), en artikel 7 decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator.

[7] Zie ook de openbare raadpleging die liep van 5 mei t.e.m. 19 juni 2026: CONS-2026-04

[8] Artikel 7.4.2 Energiedecreet, betreffende de informatieverplichtingen voor leveranciers van gas die leveren via een aardgasnet en nieuw artikel 7.4.2/1 Energiedecreet, betreffende de informatieverplichtingen voor leveranciers van gas die leveren via een waterstofnet.

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

uitgewerkt regelgevend kader voor waterstof beschikbaar is. Ook de bestaande informatieverplichtingen voor warmte- of koudeleveranciers treden voorlopig niet in werking wegens het ontbreken van een voldoende ontwikkeld marktvolume. De Vlaamse Nutsregulator kan zich vinden in het feit dat voor waterstof en thermische energie nog geen concrete datum van inwerkingtreding wordt vastgelegd.

Wat de inwerkingtreding van de regeling inzake groen gas betreft, merkt de Vlaamse Nutsregulator evenwel op dat nog verschillende uitvoeringsmaatregelen noodzakelijk zijn. Zo dient de Vlaamse Regering nog nadere invulling te geven aan het begrip 'relevante netwerkkenmerken'. Daarnaast is ook een bijkomende regeling noodzakelijk met betrekking tot de rapportering door de betrokken leveranciers en de controle op de verstrekte informatie door de Vlaamse Nutsregulator. [9]

Om die reden geeft de Vlaamse Nutsregulator in overweging om de inwerkingtreding van de disclosureverplichtingen voor groen gas niet rechtstreeks decretaal vast te leggen, maar de Vlaamse Regering te machtigen om de datum van inwerkingtreding vast te stellen zodra het volledige uitvoeringskader operationeel is.

Het is ook pas wanneer deze elementen verder zijn uitgewerkt in het Energiebesluit, dat de praktische impact van de toekenning van deze nieuwe taak voor de Vlaamse Nutsregulator, met inbegrip van de benodigde personele en financiële middelen, goed kunnen worden ingeschat.

De Vlaamse Nutsregulator geeft wel nog mee dat hij reeds belangrijke voorbereidende werkzaamheden heeft verricht om de internationale uitwisseling van garanties van oorsprong voor gas mogelijk te maken. Dit zal leveranciers van gas toelaten om uit een breder aanbod gas GO's aan te kopen. De hiervoor noodzakelijke technische aanpassingen aan de systemen van de Vlaamse Nutsregulator zijn momenteel in uitvoering, met het oog op het mogelijk maken van de import en export van garanties van oorsprong voor gas over de AIB hub[10] vanaf (streefdatum) 1 januari 2027.

Ten slotte voert het Ontwerpdecreet een rechtsgrond in op basis waarvan de Vlaamse Regering de voorwaarden kan vaststellen waaronder garanties van oorsprong naar andere gewesten of landen kunnen worden uitgevoerd.[11] Deze bepaling sluit aan bij de bestaande bevoegdheid van de Vlaamse Regering om voorwaarden vast te stellen voor de invoer van garanties van oorsprong.[12]

De Vlaamse Nutsregulator merkt op dat de ontworpen bepaling uitsluitend verwijst naar garanties van oorsprong die door de Vlaamse Nutsregulator werden toegekend. Eventuele exportvoorwaarden zouden in de praktijk moeten gelden voor alle garanties van oorsprong die in de databank van de Vlaamse Nutsregulator worden beheerd, ongeacht of deze oorspronkelijk door de Vlaamse Nutsregulator dan wel door een buitenlandse of interregionale uitgevende instantie werden toegekend. De Vlaamse Nutsregulator vraagt daarom de draagwijdte van de bepaling op dit punt te verduidelijken.

[9] Voor wat de leveringen van groene stroom betreft is dit reeds uitgewerkt in artikel 6.2/3.26 van het Energiebesluit. De regeling voor van gas kan hierop gebaseerd worden, maar daarbij zal nog rekening gehouden moeten worden met de specifieke context inzake de levering van groen gas.

[10] De AIB Hub is een centraal digitaal platform van de Association of Issuing Bodies (AIB) waarmee garanties van oorsprong (GO's) voor energie op een veilige manier kunnen uitgewisseld worden tussen Europese lidstaten. Zie www.aib-net.org voor meer informatie.

[11] Artikel 14, 4° van het Voorontwerp.

[12] Artikel 7.1/1.3 Energiedecreet.

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

3.4. Uniedatabank (art. 28 tot en met 36)

Het Ontwerpdecreet bevat een nieuw hoofdstuk XIII in titel VII van het Energiedecreet ter omzetting van artikel 31bis van Richtlijn (EU) 2018/2001, zoals gewijzigd door RED III, inzake de Uniedatabank voor vloeibare en gasvormige hernieuwbare brandstoffen en brandstoffen op basis van hergebruikte koolstof. De Vlaamse Nutsregulator stelt vast dat de meeste bepalingen in dit hoofdstuk beperkt blijven tot het creëren van decretale rechtsgronden en een ruime delegatie aan de Vlaamse Regering bevatten. Gelet op de huidige onzekerheden op Europees niveau over de concrete werking van de Uniedatabank, de technische specificaties en de verdere uitvoeringsregels, kan de Vlaamse Nutsregulator zich vinden in deze aanpak.

Artikel 31bis beoogt onder meer dubbeltellingen en dubbele disclosure van eenzelfde hoeveelheid hernieuwbaar gas te voorkomen wanneer deze zowel wordt gedekt door een bewijs van duurzaamheid als door een garantie van oorsprong. De memorie van toelichting verduidelijkt dat daartoe relevante garanties van oorsprong, of de gegevens die daarop betrekking hebben, moeten worden doorgestuurd naar de Uniedatabank op het ogenblik dat een levering van hernieuwbaar gas daarin wordt geregistreerd. Vervolgens moeten deze garanties van oorsprong worden ingeleverd wanneer de overeenkomstige levering van hernieuwbaar gas uit het onderling verbonden gassysteem van de Unie wordt verwijderd.

De memorie van toelichting geeft verder aan dat de garantie van oorsprong en het bijhorende bewijs van duurzaamheid vanaf hun registratie in de Uniedatabank één ondeelbaar geheel vormen. Beide instrumenten kunnen dan enkel nog gezamenlijk worden verhandeld, geïmporteerd, geëxporteerd, vernietigd of ingeleverd. Via deze koppeling wordt beoogd de integriteit van het systeem te waarborgen en het risico op dubbeltellingen aanzienlijk te beperken.

Om deze verplichtingen in de praktijk efficiënt en geautomatiseerd te kunnen uitvoeren, voorziet het Ontwerpdecreet in een koppeling tussen de Uniedatabank en de centrale databank voor garanties van oorsprong.[13] Daartoe wordt bepaald dat de Vlaamse Nutsregulator verantwoordelijk is voor het tot stand brengen en onderhouden van de verbinding tussen beide systemen.[14]

De Vlaamse Nutsregulator merkt evenwel op dat de feitelijke koppeling in de praktijk niet tot stand zal worden gebracht met de centrale databank als zodanig, maar met het V-platform, zijnde het door de Vlaamse Nutsregulator beheerde platform voor de registratie en verhandeling van garanties van oorsprong. De verwijzing naar de centrale databank als één geheel weerspiegelt bovendien niet volledig de feitelijke gegevensarchitectuur.[15] De centrale databank functioneert immers binnen een breder ecosysteem van toepassingen en processen die door verschillende actoren worden beheerd en die gegevens aanleveren aan of ophalen uit de centrale databank voor de uitvoering van hun respectieve decretale opdrachten. Naast het V-platform van de Vlaamse Nutsregulator betreft dit ook toepassingen die door het VEKA of andere betrokken partijen worden gebruikt. De omschrijving van de koppeling als een verbinding tussen de Uniedatabank en de centrale databank is dan ook

[13] Artikel 7.1/1.1 Energiedecreet.

[14] Nieuw artikel 7.13.2, § 3 Energiedecreet, ingevoegd via artikel 30 van het Voorontwerp, dat de Vlaamse Nutsregulator belast met het realiseren en onderhouden van de koppeling tussen de Uniedatabank en de centrale databank voor garanties van oorsprong.

[15] Zie in dit verband ook het advies van 31 augustus 2023 van de Vlaamse Nutsregulator (toen nog VREG) met betrekking tot het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de kerntaken van de VREG in functie van de hervorming tot één overkoepelende Vlaamse Nutsregulator, zoals principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 14 juli 2023 waar de complexe taakverdeling en de diverse interfaces met de databank reeds werden geduid (p. 39).

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

technisch en organisatorisch niet accuraat. De gegevensuitwisseling verloopt in de praktijk via het V-platform, dat gebruikmaakt van de centrale databank en deel uitmaakt van een bredere architectuur van toepassingen, verantwoordelijkheden en gegevensstromen.

Verder zal deze koppeling wellicht bijkomende IT-ontwikkelingen en aanpassingen aan de bestaande systemen vereisen, met bijhorende kosten voor ontwikkeling, implementatie, testen, beheer en onderhoud. De memorie van toelichting erkent dat op dit ogenblik nog onvoldoende informatie beschikbaar is om de budgettaire impact van deze verplichting correct in te schatten en stelt dat deze impact later zal worden geëvalueerd.

De Vlaamse Nutsregulator benadrukt dat momenteel op Europees niveau nog verschillende opties worden onderzocht voor de technische koppeling met de Uniedatabank. Daarbij wordt onder meer bekeken of een aansluiting via de AIB hub mogelijk is. Een dergelijke aansluiting, waarbij de gegevensuitwisseling tussen het V-platform en de Uniedatabank verloopt via de AIB hub, lijkt voor de Vlaamse Nutsregulator de voorkeur te genieten, aangezien maximaal kan worden voortgebouwd op bestaande processen, systemen en internationale gegevensuitwisseling.

Gelet op de bestaande onzekerheden over de Europese uitvoeringsmodaliteiten, de uiteindelijk te kiezen architectuur en de omvang van de noodzakelijke aanpassingen aan het V-platform, is het dus inderdaad niet mogelijk om de kosten of de benodigde implementatietermijn betrouwbaar te ramen. De Vlaamse Nutsregulator benadrukt evenwel dat de uiteindelijke kosten aanzienlijk kunnen zijn. De budgettaire gevolgen zullen tijdig en grondig in kaart worden gebracht zodra meer duidelijkheid bestaat over de Europese uitvoeringsmodaliteiten.

We stellen vast dat het Ontwerpdecreet de Vlaamse Regering machtigt om nadere regels vast te stellen inzake het inleveren en het laten vernietigen van relevante garanties van oorsprong.[16] Daarnaast wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid verleend om te bepalen welke maatregelen moeten worden opgelegd wanneer gegevens niet of niet tijdig worden ingevoerd in of doorgestuurd naar de Uniedatabank of de centrale databank.[17]

Het is ons niet duidelijk of de delegatie aan de Vlaamse Regering om maatregelen te bepalen, ook betrekking heeft op de niet-naleving van de verplichtingen inzake het inleveren en vernietigen van garanties van oorsprong. In het bijzonder rijst de vraag hoe zal worden omgegaan met situaties waarin een betrokken partij nalaat de vereiste garanties van oorsprong in te leveren of te vernietigen overeenkomstig de decretale verplichtingen. De Vlaamse Nutsregulator acht het aangewezen dat dit duidelijk wordt uitgewerkt in de uitvoeringsregelgeving.

Daarnaast verdient het aanbeveling de precieze draagwijdte van de begrippen inleveren en vernietigen van garanties van oorsprong nader te verduidelijken. Daarbij merkt de Vlaamse Nutsregulator op dat het begrip vernietiging in de EECS Rules van de Association of Issuing Bodies (AIB)[18] een specifieke betekenis heeft. Het betreft de ‘cancellation’ van een garantie van oorsprong, waarbij deze definitief uit omloop wordt genomen en niet langer kan worden overgedragen of opnieuw gebruikt. Het begrip inlevering kent daarentegen geen afzonderlijke geharmoniseerde definitie binnen dit kader.

[16] Nieuw artikel 7.13.2, § 1, eerste lid, 2° en 3° Energiedecreet, ingevoegd via artikel 30 van het Voorontwerp.

[17] Nieuw artikel 7.13.6 Energiedecreet, ingevoegd via artikel 34 van het Voorontwerp.

[18] https://www.aib-net.org/eecs/eecsr-rules

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

Verder roept de bepaling die de Vlaamse Regering machtigt om natuurlijke personen of rechtspersonen verantwoordelijk te maken voor de correcte uitvoering van de handel in vloeibare en gasvormige hernieuwbare brandstoffen en brandstoffen op basis van hergebruikte koolstof die in de Uniedatabank zijn geregistreerd vragen op.[19] Uit de memorie van toelichting blijkt dat hiermee wordt beoogd te verzekeren dat bij de handel rekening wordt gehouden met zowel de regels inzake garanties van oorsprong als de regels inzake bewijzen van duurzaamheid. Het blijft evenwel onduidelijk welke bijkomende verplichtingen of verantwoordelijkheden deze bepaling precies toevoegt ten opzichte van de reeds toepasselijke regels inzake garanties van oorsprong, bewijzen van duurzaamheid en de Uniedatabank. De Vlaamse Nutsregulator vraagt daarom de beoogde draagwijdte van deze bepaling nader toe te lichten.

Ten slotte merkt de Vlaamse Nutsregulator op dat de meerwaarde van de bepaling die de Vlaamse Regering machtigt om te bepalen wie verantwoordelijk is om te voldoen aan een aantal verplichtingen inzake de Uniedatabank niet onmiddellijk duidelijk is.[20] De bepalingen waarnaar wordt verwezen[21], voorzien reeds zelf in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om verplichtingen op te leggen aan specifieke categorieën van natuurlijke personen, rechtspersonen of netbeheerders.

3.5. Niet-openbaar toegankelijke oplaadpunten (art. 41)

Slim laden

In artikel 41, §1, eerste lid, van het Ontwerpdecreet wordt een nieuwe algemene verplichting ingevoerd voor niet-openbaar toegankelijke oplaadpunten voor elektrische voertuigen.[22] Deze verplichting houdt in dat *alle nieuwe en vervangen niet-openbaar toegankelijke oplaadpunten functionaliteiten voor slim laden moeten kunnen ondersteunen*. De inwerkingtreding van deze verplichting is voorzien op 1 januari 2028.[23]

In artikel 4, punt 22°, van het Ontwerpdecreet wordt volgende definitie opgenomen voor slim opladen: "*een laadbeurt waarbij de intensiteit van de elektriciteit die aan de batterij wordt geleverd, dynamisch wordt aangepast op basis van de informatie die via elektronische communicatie wordt ontvangen*". Deze definitie is overgenomen uit de Europese richtlijn.[24]

Wat de *functionaliteiten voor slim laden* betreft, wordt in artikel 41, §1, het tweede lid, van het Ontwerpdecreet bepaald dat de Vlaamse Nutsregulator die moet *vaststellen in de technische reglementen* en dat hierbij rekening moet worden gehouden met de functionaliteiten die door of krachtens artikel 21 van de verordening 2023/1804 betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen en tot intrekking van Richtlijn 2014/94/EU (hierna, 'AFIR-verordening') werden vastgelegd (zie ook punt 3.2).

[19] Nieuw artikel 7.13.1, § 2 Energiedecreet, ingevoegd via artikel 29 van het Voorontwerp.

[20] Nieuw artikel 7.13.5, eerste lid Energiedecreet, ingevoegd via artikel 33 Voorontwerp.

[21] De nieuwe artikelen 7.13.1, 7.13.2 en 7.13.3.

[22] Vooropgesteld nieuw artikel 11/1.1.2 Energiedecreet.

[23] Artikel 49, derde lid van het Voorontwerp.

[24] Artikel 2, 14 quaterdecies) van de geconsolideerde Richtlijn (EU) 2018/2001 waar het begrip wordt gedefinieerd als "een laadbeurt waarbij de intensiteit van de aan de batterij geleverde elektriciteit dynamisch wordt aangepast, op basis van via elektronische communicatie ontvangen informatie;"

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

Het verplichten dat alle nieuwe of vervangen niet-openbaar toegankelijke oplaadpunten vanaf 1 januari 2028 functionaliteiten voor slim laden moeten kunnen ondersteunen is een goede zaak. Slim laden heeft immers zowel voordelen voor het elektriciteitsnet (o.a. lagere investeringskosten, vermijden netcongestie), de energietransitie (betere integratie van hernieuwbare energie) als de gebruiker (lagere nettarieven, mogelijkheid tot aanbieden flexibiliteitsdiensten). De vooropgestelde timing is ambitieus. De Vlaamse Nutsregulator zal de komende maanden aan de slag gaan ter voorbereiding van de vooropgestelde nieuwe taak om functionaliteiten voor slim laden vast te leggen. We zullen hierrond de nodige kennis en visie moeten opbouwen.

Koppeling met digitale meter en functionaliteiten voor bidirectioneel laden

Verder wordt in het derde lid van artikel 41, §1, van het Ontwerpdecreet een rechtsgrond ingevoerd op basis waarvan de Vlaamse Regering kan bepalen of nieuwe en vervangen niet-openbaar toegankelijke oplaadpunten voor elektrische voertuigen moeten beschikken over een *koppeling met digitale meters en functionaliteiten voor bidirectioneel laden* moeten kunnen ondersteunen. Bij de uitoefening van deze bevoegdheid dient de Vlaamse Regering rekening te houden met de beoordeling en het aanduiden van eventuele passende maatregelen door de Vlaamse Nutsregulator in het kader van de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen.[25] Ook dient rekening te worden gehouden met de functionaliteiten die op grond van de AFIR-verordening voor oplaadpunten worden vastgesteld.[26]

De Vlaamse Nutsregulator heeft een aantal bedenkingen bij de nu overwogen verplichting tot het voorzien van een rechtstreekse koppeling van een laadpunt met de digitale meter.

In de praktijk worden laadpunten in toenemende mate aangestuurd via energiemanagementsystemen (EMS), die op een geïntegreerde wijze laadpunten, batterijen, productie-installaties en/of andere stuurbare verbruikers beheren. Vanuit het oogpunt van flexibiliteit, interoperabiliteit en technologische neutraliteit lijkt het daarom aangewezen om voldoende ruimte te laten voor verschillende technische oplossingen die slim opladen mogelijk maken, zonder hierbij uitsluitend uit te gaan van een rechtstreekse koppeling met de digitale meter.

Daarnaast merkt de Vlaamse Nutsregulator op dat het toepassingsgebied van de bepaling niet beperkt is tot residentiële laadpunten, maar eveneens betrekking kan hebben op grotere niet-openbaar toegankelijke laadinfrastructuren in een professionele context. Een verplichte koppeling met de digitale meter lijkt daarbij voornamelijk geïnspireerd door residentiële toepassingen. Een digitale meter wordt voorzien bij netgebruikers met een laagspanningsaansluiting < 56 kVA. Grotere laadinfrastructuren zijn echter vaak aangesloten op middenspanning, met een andere meter dan de digitale meter, en worden doorgaans gestuurd via een centraal EMS.

Het lijkt de Vlaamse Nutsregulator daarom aangewezen om de verdere uitwerking van deze bepaling voldoende technologie-neutraal vorm te geven, zodat zowel rechtstreekse koppelingen met de digitale meter als andere functioneel gelijkwaardige oplossingen, waaronder energiemanagementsystemen, mogelijk blijven. Daarbij verdient het aanbeveling expliciet rekening

[25] Artikel 6, 1°, p), van het decreet van 19 april 2024 over de operationalisering van een Vlaamse Nutsregulator, dat de Vlaamse Nutsregulator belast met de beoordeling en het aanduiden van mogelijke passende maatregelen als bedoeld in artikel 15, leden 3 en 4, van Verordening (EU) 2023/1804 (AFIR-Verordening).

[26] Artikel 21 AFIR-verordening.

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

te houden met de verschillen tussen residentiële laagspanningsaansluitingen en grotere professionele installaties aangesloten op middenspanning.

Verantwoordelijkheid netgebruiker

Ten slotte wordt bepaald dat de netgebruiker van een niet-openbaar toegankelijk oplaadpunt verantwoordelijk is voor de naleving van de verplichtingen inzake slim opladen en, in voorkomend geval, bidirectioneel laden.[27] De memorie van toelichting stelt hierbij dat het TRDE op vandaag reeds bepaalt dat de netgebruiker verantwoordelijk is voor de conformiteit en het onderhoud van de installaties achter het aansluitpunt, evenals voor de melding van een nieuwe laadpaal aan de distributienetbeheerder.

De Vlaamse Nutsregulator wijst erop dat het TRDE op vandaag enkel bepaalt dat "*elke aansluiting, alsook elke installatie van een elektriciteitsdistributienetgebruiker die op het elektriciteitsdistributienet is aangesloten, moet voldoen aan de normen en de reglementering die op elektrische installaties van toepassing zijn, de voorschriften van dit reglement en het aansluitingscontact of -reglement*".[28] De meldingsplicht voor een nieuw oplaadpunt ligt op vandaag inderdaad bij de netgebruiker[29]. De meldingsplicht betreft evenwel een eenmalige administratieve handeling. De verantwoordelijkheid voor de naleving van de vereisten inzake slim laden en bidirectioneel laden heeft daarentegen een meer permanent karakter en veronderstelt dat blijvend wordt voldaan aan de toepasselijke technische vereisten.

In dat verband rijst de vraag hoe deze verantwoordelijkheid zich verhoudt tot situaties waarin de netgebruiker niet de eigenaar van het oplaadpunt is. De memorie van toelichting vermeldt uitdrukkelijk dat ook in dat geval de netgebruiker verantwoordelijk blijft voor de conformiteit van de installatie. De Vlaamse Nutsregulator stelt zich vragen bij de keuze om de verantwoordelijkheid voor de naleving van deze verplichtingen volledig bij de netgebruiker te leggen, ook wanneer deze niet de eigenaar van het oplaadpunt is. In de praktijk berust de zeggenschap over de technische kenmerken, configuratie en het beheer van een oplaadpunt immers soms bij een andere partij. Zo kan een oplaadpunt bijvoorbeeld eigendom zijn van een werkgever in het kader van een bedrijfswagenbeleid, ter beschikking worden gesteld via een leasingmaatschappij of worden beheerd door een gespecialiseerde dienstverlener. Het is daarom niet duidelijk in welke mate een netgebruiker verantwoordelijk kan worden gehouden voor de naleving van technische vereisten die verband houden met de kenmerken, configuratie of het onderhoud van een oplaadpunt waarover hij niet noodzakelijk zelf kan beslissen. De Vlaamse Nutsregulator stelt zich dan ook de vraag of de voorgestelde verantwoordelijkheidsverdeling in alle gevallen voldoende aansluit bij de feitelijke zeggenschap over het oplaadpunt en de mogelijkheid om de naleving van de betrokken vereisten te verzekeren.

[27] Nieuw artikel 11/1.1.2, § 2 Energiedecreet, ingevoegd via artikel 41 van het Voorontwerp.

[28] Artikel 2.2.41 §1 TRDE.

[29] Artikel 2.2.45 TRDE.

Docusign Envelope ID: 02134157-F951-8A4F-8075-D44868C282C0

3.6. Punctuele bedenkingen

De Vlaamse Nutsregulator stelt vast dat de memorie van toelichting op enkele plaatsen foutieve of onduidelijke verwijzingen bevat.

- Vooreerst wordt bij de toelichting van de gedeeltelijke omzetting van artikel 33, lid 1, van Richtlijn (EU) 2019/944, zoals vervangen door artikel 2, 11), van Richtlijn (EU) 2024/1711 (EMD 5), verwezen naar artikel 40 van het Ontwerpdecreet van decreet. De betrokken bepalingen inzake slimme en bidirectionele laadfunctionaliteiten worden evenwel opgenomen in het nieuwe artikel 11/1.1.2 van het Energiedecreet, dat wordt ingevoegd via artikel 41 van het Ontwerpdecreet. De verwijzing naar artikel 40 lijkt bijgevolg onjuist.
- Daarnaast verwijst de memorie van toelichting bij artikel 6 van het Ontwerpdecreet naar een toevoeging van een vijfde lid aan artikel 4.1.8/1 van het Energiedecreet. Uit het Ontwerpdecreet blijkt evenwel dat het vijfde lid wordt toegevoegd aan artikel 4.1.8/2 van het Energiedecreet. Ook deze verwijzing lijkt te moeten worden gecorrigeerd.
- Verder merkt de Vlaamse Nutsregulator op dat de memorie van toelichting bij artikel 7 van het Ontwerpdecreet stelt dat een nieuw punt 19° wordt toegevoegd aan artikel 4.2.1, §2 van het Energiedecreet inzake de regels waaraan niet-openbaar toegankelijke oplaadpunten voor elektrische voertuigen moeten voldoen. Uit de ontworpen decretale bepaling blijkt evenwel dat deze verplichting wordt ingevoegd als punt 22°. Ook deze verwijzing lijkt te moeten worden gecorrigeerd.
- Tot slot verwijst de memorie van toelichting bij de artikelen 23 tot en met 27 meermaals naar het ontworpen artikel 7.10.3 van het Energiedecreet. Uit het Ontwerpdecreet blijkt echter dat de betrokken bepaling werd opgenomen als artikel 7.12.3 van het Energiedecreet.

4. Conclusie

De Vlaamse Nutsregulator neemt akte van de in het Ontwerpdecreet voorgestelde wijzigingen om verschillende bepalingen van Richtlijn (EU) 2018/2001, zoals gewijzigd door RED III, en van de herschikte Elektriciteitsrichtlijn om te zetten in het Vlaamse energierecht. De Vlaamse Nutsregulator kan zich in grote lijnen vinden in de doelstellingen van het Ontwerpdecreet, waaronder de verdere bevordering van slim opladen, de uitbouw van een regelgevend kader voor de Uniedatabank, de verdere ontwikkeling van het systeem van garanties van oorsprong en de versterking van de beschikbaarheid van energiedata.

Niettemin stelt de Vlaamse Nutsregulator vast dat op diverse punten nadere verduidelijking, bijkomende motivering of verdere uitwerking wenselijk is om de rechtszekerheid en technische haalbaarheid van de voorgestelde bepalingen te waarborgen.

De Vlaamse Nutsregulator vraagt dat met hogervermelde opmerkingen rekening wordt gehouden bij de verdere uitwerking van het Ontwerpdecreet en de daarop gebaseerde uitvoeringsregelgeving. Daarbij benadrukt de regulator dat een aantal van de voorgestelde verplichtingen potentieel belangrijke operationele, technische en budgettaire gevolgen kunnen hebben voor de Vlaamse Nutsregulator zelf. Een voldoende duidelijke taakafbakening, rechtszekere regelgeving en realistische implementatietermijnen zijn daarom essentieel voor een succesvolle uitvoering van de voorgestelde maatregelen.

Vlaamse Nutsregulator, autonome dienst met rechtspersoonlijkheid
Koning Albert II-laan 7, 1210 Sint-Joost-ten-Node | Ondernemingsnummer 0886.689.767